

Verslag van dialoogsessies rond vrijetijdsbeleid gemeenten

Ochtendsessie:

Tijdens de ochtendsessie ging een aantal deelnemers uit kleine gemeenten met elkaar in dialoog rond het nieuw opgerichte, bovenlokaal beleid. De tafelgasten bemerkten dat er momenteel een spanningsveld bestaat tussen het lokale en bovenlokale niveau en zagen hiervoor twee grote verklaringen. Enerzijds ervaren gemeenten momenteel nog een zekere onduidelijkheid rond het begrip “bovenlokaal” en de praktische implicaties hiervan. Deze onduidelijkheid vertaalt zich volgens de deelnemers in een toegenomen druk op lokale financiën en personeel. Aangezien bij veel verenigingen een deel van hun structurele (provinciale) subsidies is weggefallen, gaan deze organisaties op zoek naar nieuwe financieringsmiddelen waarbij zij zich soms als het ware in een bovenlokale of transversale vorm proberen te wringen. Het aantal subsidieaanvragen dat bij gemeenten wordt ingediend, is hierdoor sterk gestegen en zorgt voor de nodige problemen, zowel op vlak van het aantal subsidieaanvragen dat bij gemeenten wordt ingediend, is hierdoor sterk gestegen en zorgt voor de nodige problemen, zowel op vlak van financiering, als qua werkbelasting van de betrokken medewerkers. Ook het steeds breder wordende spectrum aan werkvormen (afwijkend van de traditionele organisatie en/of het traditionele project) zorgt hierbij voor een toegenomen complexiteit in de besluitvorming. Daarnaast blijkt dat de gemeenten zich vragen stellen bij de toegevoegde waarde van het nieuwe bovenlokale beleid. Enerzijds omdat er naast het bovenlokale beleid toch nog bepaalde provinciale structuren blijven bestaan, anderzijds omdat zij verwachten dat het bovenlokale niveau een natuurlijke evolutie zal doormaken naar een soort provinciaal niveau.

Om bovenstaande uitdagingen het hoofd te bieden, wordt dan ook algemeen verwacht dat het bovenlokaal steunpunt hier een sleutelrol zal spelen om een duidelijke, coherente visie te ontwikkelen en het hieruit voortvloeiende beleid te sturen en coördineren. Hierbij benadrukten de gemeenten bovendien het cruciale belang van beleidsoverschrijdend werk waarbij actoren van verschillende bestuursniveaus alsook de verschillende sectorale steunpunten betrokken moeten worden. Praktisch verwachten de gemeenten ook de nodige platformen beschikbaar gesteld zullen worden om kennis uit te wisselen en zo te komen tot een “best practices” overzicht. Ook voor de lokale politici als de Vlaamse overheid zijn de verwachtingen hooggespannen. Van de eersten wordt verwacht dat zij een correct en consequent beleid zullen voeren in deze veranderende omgeving. Van de Vlaamse administratie wordt verwacht dat zij ondersteuning zullen bieden bij het ontwikkelen en ontsluiten van de nodige kennis.

Middagsessie:

Tijdens de middagsessie ging een aantal deelnemers uit grotere steden en gemeenten in dialoog rond het belang van beleidsoverschrijdend werk en de uitdagingen die dit met zich meebrengt. In de huidige context van een traditionele, verkokerde overheidscultuur, is beleidsoverschrijdend werk op vlak van “vrije tijd” een duaal begrip. Enerzijds gaat dit om het intensifiëren van de samenwerking tussen de afdelingen die, bij gebrek aan een eenduidige definitie, traditioneel binnen dit begrip gezien worden, zoals cultuur en jeugd. Anderzijds is een nauwere samenwerking met andere afdelingen wenselijk gezien de toenemende complexiteit waarmee lokale besturen vandaag de dag geconfronteerd worden. Een treffend voorbeeld hiervan is “het ideale stadsbeeld” waarbij een duidelijke koppeling bestaat/zou moeten bestaan tussen de domeinen ruimtelijke ordening, economie, onderwijs en vrije tijd. Sommige deelnemers vonden zelfs dat Vrije Tijd bij elk besluit mee aan tafel hoort te zitten gezien het holistische karakter van dit beleidsdomein.

Om effectief in toenemende mate beleidsoverschrijdend te werken, zagen de deelnemers verschillende mogelijkheden. Overkoepelend werd aangegeven dat de hogere beleidsniveaus het goede voorbeeld zouden moeten geven om zo het lokale niveau mee te trekken. Andere oplossingen situeerden zich op lokaal niveau waarbij vooral werd ingegaan op het belang van een projectmatige aanpak op lokaal niveau waarbij met een 360° visie gewerkt wordt. Dit zou kunnen door te werken met interdisciplinaire stuurgroepen die bij nieuwe projecten steeds een toetsing uitvoeren om de juiste beleidsdomeinen mee aan boord te krijgen. Ook een pool van algemene administratieve medewerkers die niet worden toegewezen aan een specifiek beleidsdomein werd als een mogelijke oplossing gezien. In deze aanpak werd ook het belang van lokale politieke actoren benadrukt die als waakhond moeten optreden dat bovenstaande principes worden opgevolgd. Verder werd uitgebreid ingegaan op de mogelijkheden tot kruisbestuiving en het ontwikkelen van een repertorium door zowel over de landsgrenzen te kijken om te zien wat er op internationaal niveau beweegt alsook door te kijken naar de privésector. Concreet werd hier bijvoorbeeld gedacht aan het ontwerpen van multidisciplinaire gebouwen waar overheden, privé en andere organisaties met elkaar in contact zouden kunnen komen.